

Dokument elektroniczny

501/60PS q

Miejsce i data sporządzenia dokumentu

2025-04-16

Dane nadawcy

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach
40-032 Katowice
Jagiellońska 25
Województwo: Śląskie
NIP: 9541727830

Dane adresata

Urząd Gminy w Istebnej
43-470 Istebna
Istebna 1000
Województwo: Śląskie
Powiat: cieszyński
NIP: 5481502372

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania (eNadzór)

Znak sprawy: NP.4131.1.264.2025

W załączniku przekazuję dokumenty.

Załączniki:

1. Zawiadomienie_o_wszczęciu_postępowania_nadzorczego_znak_sprawy_NP.4131.1.264.2025_z_dnia.pdf

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu. Data złożenia podpisu:

2025-04-16T12:26:42.864Z

Podpis elektroniczny

ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W KATOWICACH

Wydział Nadzoru Prawnego
40-032 Katowice, ul. Jagiellońska 25

Katowice, 16 kwietnia 2025 r.

NPII.4131.1.264.2025

Rada Gminy Istebna

**Zawiadomienie
o wszczęciu postępowania**

Zawiadamia się, że zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) zostało wszczęte postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr XV/108/2025 Rady Gminy Istebna z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług, w całości, jako sprzecznej z art. 50 ust. 6 w zw. z ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.), dalej jako „ustawa” w zw. z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 27 lutego 2025 r. Rada Gminy Istebna przyjęła uchwałę Nr XV/108/2025 w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług, dalej jako „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 24 marca 2025 r. (uchwała została przekazana przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Katowicach pismem z dnia 24 marca 2025 r. znak WA.410.6.2025.6).

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała jest niezgodna z prawem i powinna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego w całości z przyczyn opisanych poniżej.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Wskazany przepis ustawy, wprowadza obligatoryjne elementy uchwały, tj.:

1) szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi);

<i>w rodzinie wyrażony w stosunku do ustawowych kryteriów dochodowych</i>		
<i>powyżej 100%-150%</i>	<i>20%</i>	<i>30%</i>
<i>powyżej 150%-200%</i>	<i>40%</i>	<i>50%</i>
<i>powyżej 200%-250%</i>	<i>60%</i>	<i>70%</i>
<i>powyżej 250%-300 %</i>	<i>70%</i>	<i>80%</i>
<i>powyżej 300%-400 %</i>	<i>80%</i>	<i>90%</i>
<i>powyżej 400%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>

4. Opłata za usługi stanowi iloczyn ceny usług oraz wskaźnika odpłatności określonego w procentach i liczby godzin świadczonych usług w ciągu miesiąca.

Po pierwsze, w ocenie organu nadzoru powyższa regulacja § 3 ust. 3 uchwały jest niejasna, gdyż sugeruje, że Rada już "z góry" postanowiła o zwolnieniu częściowym z odpłatności za ww. usługi a dodatkowo ustaliła wskaźniki odpłatności za te usługi. Zatem tak skonstruowana regulacja uchwały może wprowadzać w błąd odbiorców uchwały, np. osoby samotnie gospodarujące, które korzystają z ww. usług i osiągają dochód w przedziale powyżej 150% - 200% - że zostały zwolnione z 40% odpłatności (zgodnie z tabelą ponoszą tylko 60% odpłatności).

Po drugie, omawiana regulacja stanowiąca, że: *Częściowo zwalnia się z odpłatności za usługi* - nie jest spójna z § 4 ust. 1 i 2 uchwały określające odpowiednio przesłanki częściowego i całkowitego zwolnienia z ww. opłat. Z jednej strony Rada postanowiła już o zwolnieniu z ww. odpłatności posługując się sformułowaniem „zwalnia się” (§ 3 ust. 3 uchwały) natomiast w § 4 ust. 1 i 2 uchwały wskazuje, że osoba zobowiązana do ponoszenia odpłatności - dopiero po spełnieniu przesłanek określonych w tym przepisie uchwały - „może” zostać częściowo lub całkowicie zwolniona z ponoszenia przedmiotowych opłat.

W tym miejscu należy jednoznacznie podkreślić, że z art. 2 Konstytucji RP wynika, że: *Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.* Wśród szczegółowych reguł wyprowadzonych z art. 2 Konstytucji RP wymienia się m.in. podział władz, niezawisłość sądów i prawo każdego do sądu, do uczciwego oraz bezstronnego wymiaru sprawiedliwości, przestrzeganie zasad poprawnego prawotwórstwa, jawność i jasność prawa, niedziałanie prawa wstecz (P. Winczorek „Komentarz do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., wyd. Liber, Warszawa 2000, s. 15). Dodatkowo należy wskazać, iż Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 22 maja 2002 r. (sygn. akt K 6/02, publ. Dz. U. z 2002 r., nr 78, poz. 715) podniósł, iż *przepisy prawne muszą być formułowane w sposób poprawny, precyzyjny i jasny. (...) Wymóg jasności oznacza nakaz tworzenia przepisów klarownych i zrozumiałych dla ich adresatów, którzy od racjonalnego ustawodawcy oczekiwać mogą stanowienia norm prawnych niebudzących wątpliwości co do treści nakładanych obowiązków i przyznawanych praw. Z tak ujętej zasady określoności wynika, że każdy przepis prawny winien być skonstruowany poprawnie z punktu widzenia językowego i logicznego - dopiero spełnienie tego warunku podstawowego pozwala na jego ocenę w aspekcie pozostałych kryteriów. Naruszeniem Konstytucji jest stanowienie przepisów niejasnych, wieloznacznych, które nie pozwalają obywatelowi na przewidzenie konsekwencji prawnych jego zachowań.* Przedmiotowa uchwała ma walor aktu powszechnie obowiązującego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy. Regulacje zawarte w takiej uchwale powinny być jasne, czytelne, przejrzyste, logiczne oraz zredagowane w taki sposób, by dla przeciętnego adresata były zrozumiałe, tzn. by adresat przepisów uchwały wiedział, w jaki sposób ma się zachować i nie miał żadnych wątpliwości co do tego, jaką regułę postępowania wyznacza dany przepis (np. w jakiej wysokości zobowiązany jest do ponoszenia odpłatności za ww. usługi), a organ stosujący ten przepis wiedział, w jaki sposób go zinterpretować. Z opisanych powyżej względów uchwała w omawianym zakresie wymogów tych nie spełnia, gdyż narusza wywodzoną z art. 2 Konstytucji RP zasadę poprawnego prawotwórstwa, jasności prawa oraz zaufania obywatela do państwa i tworzonego przez nie prawa.

Za "istotne" naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji